

Љ. Вукадиновић
ГВОЗДЕНА ПЕСНИЦА
У царству снова...

(20)

– Мими, моја пријатељица, има много више смисла за сањарске визије. Ја схватам живот много веселије. Дobar позоришни комад, успели филм или узбудљива спортска борба више ме интересује него сањарење на месечни...

Милош је запитао бојажљиво:

– Одушевљавате се, дакле, спортом? Борбеним спортовима?

– Да. Волим трке. Зар има нечег узбудљивијег од снажне борбе племенитих животиња пред циљем? Као да не додирују земљу својим витким ногама. Испружени сасвим напред, гоњени корбачем, напрегнутих мишића, они се боре за сваки корак за сваки сантиметар... Или футбол, снажна, борбена игра пуна смелих и лепих комбинација. Волим чак и тенис, иако је то мирнија и племенитија игра.

– А бокс?

Није смео да је погледа у очи. Да је била пажљивија осетила би како му глас подрхтава.

– Бокс... Ух, то је дивљачки спорт! Грозим се кад само помислим на ону страшну, крваву тучу, која се води у ограђеном простору, тако да ниједан од бораца не може да устукне. Водили су ме једанпут да гледам, па сам побегла пре краја. Како може свет да се одушевљава тако дивљачком тучом!.. Бокс и кеч ес кеч кен су спортови које не волим. Нема ничег лепог у тој лудој, махнитој борби. Боксери ми личе на гладијаторе. Још се неко усудио да тај спорт назове „племенитом вештином“!

Стигли су испред замка. Дебели, камени стубови уздизали се пред њима, поређани један иза другог, правећи кратак, висок тунел. У дну се назирала велика врата, исклесана у каменом своду са старинским алкама у облику лавље главе.

Поред једног стуба стајала је Мими и махала им руком.

– Дошли сте у прави час. Ужина је на столу.

Милош је корачао као у полусну. Још су му одзвањале у ушима речи које је она малопре изрекла. Грубе, тешке, али искрене; изречене спонтано, притискивале су га као неподношљив терет. Желео је да је разувери, да је убеди да није у праву, да јој укаже на лепе, добре стране боксерског спорта, али је осећао да ће то бити све узалуд, да речи нису довољне када се о нечем стекне погрешно убеђење, створено једном случајном борбом, која је можда заиста личила на најобичнију игру. Да су те, вечери, када су је водили да први пут присуствује једном бокс мечу, боксовали два вештака, два добра техничара, двојица атлета чији је сваки покрет прорачунат, који се боре смишљено, стилски лепо, уносећи у борбу све одлике витештва и мушкости, она би понела сасвим друге утиске из боксерске дворане.

Сада је све доцкан. Омрзнула би га када би дознала да је боксер и то још професионалац, који се песнички за новац.

Стресао се сав од ове помасли. Био је изгледа упадљиво блед, јер је Мими забринуто питала:

– Вама није добро, господине Мишел? Веома сте бледи!

Али га је такође погледала забринуто. Ухватила га за руку и лако му стиснула спуштене прсте.

– Да нисте љути на мене?

Милош се, међутим, већ прибрао.

– Не, боже сачувај. Само сам мало назебао.. па можда нисам смео да се замарам. Ви сте ме, госпођице Мими, својски ознојили. Није било лако победити вас. Али кад попијем чај све ће бити у реду...

Провукли су се између два стуба и пришли пространој тераси, која се налазила на другој страни замка. Камена ограда, ишарана разним фигурама, сва у бршљану, окружавала је терасу. Сасвим у дну, поред зида, испод великог, црвеног сунцобрана, који је стварао угодан хлад, налазио се постављен сто пун шољица, разних боца и посуђа.

За време ужине разговор се водио о Паризу, о следећој сезони

и разним друштвеним догађајима. Одмах после закуске Милош је устао и опростио се. Био је нерасположен и замишљен. Мими је то опазила и ни је га задржавала:

– Збогом, господине Мишел, и хвала вам на лекцији, коју сте ми дали из тениса. Радо бих вас још који пут видеала. Ако навраћате поред замка, свратите. Ваше друштво биће нам увек пријатно...

Ани је уморна и пошла да га испрати. То је веома обрадовало Милоша. Заборавио је на своје бриге и лице му се опет развукло у осмех. Њена пажња му је годила.

На капији она му је пружиола руку и он је задржао у својој. Она је није извукла.

– Хоћу ли вас сутра видети? – питао је дрхтавим гласом.

Ани се замислила.

– Ако хоћете можете се сутра предвече прошетати поред обале Сене. Ако волите да веслате правите ми друштво. Ја уживам сваке вечери у овој угодној вожњи по води.

Удаљавао се од замка лак као перо, скачући весело по узаној стази која га је водила кући. Чинило му се да има крила. Последњи сунчеви зраци миловали су му несташне праменове косе, који су лепршали на ветру. Иза брега небо је било румено као пурпур, као упаљено, као одблесак неког огромног пожара. И као да топлина удаљене, невидљиве ватре обузима његове груди, пали му чула, узбуркава му крв у жилама. Био је као опијен, весео, раздраган, спреман да загрли цео свет.

Изненадио се када је угледао шарену ограду свога дома. Стигао је брже него што је очекивао. Отворио је баштенска врата и ушао у двориште. На улазу у кућу стајала је Полета с рукама подбоченим на куковима, бесна као лавица.

Стрељала га је погледом. Њене намргођене, срдите очи нису обећавале ништа добро.

Угледавши је Милош јој притрчао у неколико крупних корака и пре него што је она могла да изусту ма и једну реч, ухватио је око струка и окренуо је неколико пута око себе. Полета је вриснула, обухватила га око врата и покушавала да се отме, али је раздрагани Милош вртео око себе одмичући се све више од кућњег прага. Најзад су обоје пали у траву. Милош је клекнуо поред збуњене Полете и одушевљено је пољубио у образ.

– Шта је теби. мангупе? – није могла да се снађе од чуда сирота жена. Ти си или полудео или си...

– Шта сам тетка Полета?

– ... или си заљубљен!

Милош се тргнуо. Погледао је ведро у очи, стегао је за мишице и кликнуо:

– То је права реч. Па наравно да сам заљубљен! Заљубљен сам у најлепшу девојку на свету!

Лупио се по челу:

– Наравно да сам заљубљен, а ја клипан нисам се тога ни сетио. Тетка Полета, заслужила си да те још једанпут пољубим!

Добра жена бранила се колико је могла и с муком је устала. Љутња јој је исчезла као руком однета. Како да се љути на ово велико, умиљато дете, које успева тако чудесно да је разоружа, да је развесели, да је сву освоји. Загрлила га је и препустила га његовој радости.

Једино се није радовао мали Пол. Он је стајао у једном углу у трпезарији, покуњен, дрвених очију. Он је платио рачун за све. Када се вратила Полета се толико наљутила што нема болесника, да је Пол извукао дуплу порцију. Тешио се једино да ни Милош неће боље проћи, кад се врати. Зато је разрогачио очи од чуда, када их је угледао загрљене како улазе на врата, весели и насмејани, певајући у глас неку бучну, сеоску песму.

ГЛАВА ЈЕДАНАЕСТА

У царству снова

Милош је седео на клупи у свлачионици. Повио се сасвим напред, раширио ноге и подбочио чело рукама. Био је огрнут плавим огртачем, који се вукао по земљи. Коса му је замршена, излепљена од зноја.

Глава га је болела. Учинило му се као да се буди из дубоког, тешког сна.

Поглед му постао бистрији и он је сада јасно видео даску од пода између својих раширених ногу. Видео је крај од огртача како се ваља у прашини. Али чело га је још увек болело. Имао је утисак као да га је неко ударио гвозденим чекићем по темену, па се сада повратио из дубоке несвестице. Несвесно је руком пипнуо горњи део главе. Превукао је прстима по челу и загледао се у овоју руку. Нигде није било трагова крви.

Одједанпут јасно је видео све шта се малопре догодило. Као да је тамна завеса склоњена с његових очију. Свега се лепо сећао. Стајао је у углу ринга и спремао се да левим директом заустави противника, који га је довео у врло озбиљну ситуацију. На домаку његове руке Можије га је вребао десним оком. Лево му је било сасвим затворено, крваво. Изгледао је страшно. Парче обрве висило му је над левим оком, згрудвано са усиреном крвљу. Нос му је био црвен, а две широке маснице разливале су му се по лицу, згрченом од болова, расеченом, пуном ожиљака. Два пута је већ летео на под и успевао је да се подигне у последњем тренутку, исцрпен, скоро успаван, потпуно занесен.

Али Милош никако није успевао да му зада одлучан ударац. Противник је стално избегавао његове аперкате и крошее пласиране десном руком. Упадао је у клинч и висео је на њему, мрмљајући стално нешто кроз надуване усне. Био је жилав као мачка, успевао је да се поврати и да буде, шта више, опасан.

И сада га је вребао десним оком, широм отвореним, пуним мржње. Да је могао да га сможди погледом, учинио би то без размишљања. Прилазио му је скупљеним рукама, спреман да прими ударац, али исто тако и да узврати мило за драго. Милош је знао да не сме да погреша, да мора левим директом да га протресе и збуни да би побегао из опасног угла и докопао се средине ринга. Испружио је леву руку стреловитом брзином. Али ипак доцкан, јер је Можије наслутио напад и муњевито се сагнуо. Мишел је осетио како му је згрчена песница пролетела више противникове главе и повукла га напред, јер није погодила циљ. Инстинктивно је привукао десницу лицу да заштити браду, али је већ осетио кратак бол између вилица. Као да га је неко пецнуо врхом од дугачке игле у браду. Руке су му немоћно полетеле доле висећи, колена су му поклекнула, скљокао се као ударен громом.

Осетио је како га неко хвата за рамена и подиже са пода. Видео је два мала анђелчета с дивним, шареним крилима и косом плавом као дозрело класје. Држали су га чврсто својим малим ручицама и носили га уздижући се увис равномерним покретима својих блиставих крила. Земља је бивала све мања и мања. Сада је већ личила на добро надувану футболску лопту. Улетели су у облак, а затим се плаветнило неба опет указало више њих. Летели су све брже, пробијајући се кроз беле облаке, расуте на све стране као заобљени, снегом покривени брегови.

Из даљине допирала је тиха музика, далека, мелодична. Сваког тренутка топови су постајали јачи, шумнији, мелодија јаснија, да би се претворила у снажну грмљавину најразличитијих тонова, скала, у читав сплет звукова, чистих и продорних. Склопио је очи од задовољства и сав се предао уживању, занесен овом чудном музиком невидљивог оркестра.

Када је отворио очи засула га је силна светлост. Жмиркао је и покушавао да назре блистави трон, сјајан, преливен пурпуром и разнобојном светлошћу. У том сплету сјајних зракова угледао је њу, девојку својих снова, како му пружа руку, танку, белу, с испруженим прстима који су га позивали. Била је опкољена анђелима. Они су свирали у дугачке трубе, или ударали у харфу. Било их је пуно и летели су унаоколо, машући весело својим нежним, шареним крилима.

Испружио је руке с намером да се уздигне на сјајан трон, али је у том тренутку светлост утрнула, настао је мрак, потпун, густ као тесто. Последњи звуци чаробне мелодије губили су се у даљини. Место њих чуо се јаук звона, потмуло бубњање добоша и писка сирена. Искрснула би која искра, светлуцава, у облику звезда, да би утрнула у следећем моменту.

(Наставиће се)

Lj. Vukadinović
GVOZDENA PESNICA
U carstvu snova...

(20)

– Mimi, moja prijateljica, ima mnogo više smisla za sanjarske vizije. Ja shvatam život mnogo veselije. Dobar pozorišni komad, uspeli film ili uzbudljiva sportska borba više me interesuje nego sanjarenje na mesečni...

Miloš je zapitao bojažljivo:

– Oduševljavate se, dakle, sportom? Borbenim sportovima?

– Da. Volim trke. Zar ima nečeg uzbudljivijeg od snažne borbe plemenitih životinja pred ciljem? Kao da ne dodiruju zemlju svojim vitkim nogama. Ispruženi sasvim napred, gonjeni korbačem, napregnutih mišića, oni se bore za svaki korak za svaki santimetar... Ili futbol, snažna, borbena igra puna smelih i lepih kombinacija. Volim čak i tenis, iako je to mirnija i plemenitija igra.

– A boks?

Nije smeo da je pogleda u oči. Da je bila pažljivija osetila bi kako mu glas podrhtava.

– Boks... Uh, to je divljački sport! Grozim se kad samo pomislim na onu strašnu, krvavu tuču, koja se vodi u ograđenom prostoru, tako da nijedan od boraca ne može da ustukne. Vodili su me jedanput da gledam, pa sam pobegla pre kraja. Kako može svet da se oduševljava tako divljačkom tučom!.. Boks i keč es keč ken su sportovi koje ne volim. Nema ničeg lepog u toj ludoj, mahnitoj borbi. Bokseri mi liče na gladijatore. Još se neko usudio da taj sport nazove „plemenitom veštinom“!

Stigli su ispred zamka. Debeli, kameni stubovi uzdizali se pred njima, poređani jedan iza drugog, praveći kratak, visok tunel. U dnu se nazirala velika vrata, isklesana u kamenom svodu sa starinskim alkama u obliku lavlje glave.

Pored jednog stuba stajala je Mimi i mahala im rukom.

– Došli ste u pravi čas. Užina je na stolu.

Miloš je koračao kao u polusnu. Još su mu odzvanjale u ušima reči koje je ona malolre izrekla. Grube, teške, ali iskrene; izrečene spontano, pritiskivale su ga kao nepodnošljiv teret. Želeo je da je razuveri, da je ubedi da nije u pravu, da joj ukaže na lepe, dobre strane boksterskog sporta, ali je očećao da će to biti sve uzalud, da reči nisu dovoljne kada se o nečem stekne pogrešno ubeđenje, stvoreno jednom slučajnom borbom, koja je možda zaista ličila na najobičniju igru.

Da su te, večeri, kada su je vodili da prvi put prisustvuje jednom boks meču, boksovali dva veštaka, dva dobra tehničara, dvojica atleta čiji je svaki pokret proračunat, koji se bore smišljeno, stilski lepo, unoseći u borbu sve odlike viteštva i muškosti, ona bi ponela sasvim drute utiske iz boksterske dvorane. Sada je sve dockan. Omrznula bi ga kada bi doznala da je bokser i to još profesionalac, koji se pesniči za novac.

Stresao se sav od ove pomasli. Bio je izgleda upadljivo bled, jer je Mimi zabrinuto pitala:

– Vama nije dobro, gospodine Mišel? Veoma ste bleedi!

Ali ga je takođe pogledala zabrinuto. Uхватила ga za ruku i lako mu stisnula spuštene prste.

– Da niste ljuti na mene?

Miloš se, međutim, već pribrao.

– He, bože sačuvaj. Samo sam malo nazebao.. pa možda nisam smeo da se zamaram. Vi ste me, gospođice Mimi, svojski oznojili. Nije bilo lako pobediti vas. Ali kad popijem čaj sve će biti u redu...

Provukli su se između dva stuba i prišli prostranoj terasi, koja ce nalazila na drugoj strani zamka. Kamena ograda, išarana raznim figurama, sva u bršljanu, okružavala je terasu. Sasvim u dnu, pored zida, ispod velikog, crvenog suncobrana, koji je stvarao ugodan hlad, nalazio se postavljen sto pun šoljica, raznih boca i posuđa.

Za vreme užine razgovor se vodio o Parizu, o sledećoj sezoni i raznim društvenim događajima. Odmah

posle zakuske Miloš je ustao i oprostio se. Bio je neraspoložen i zamišljen. Mimi je to opazila i ni je ga zadržavala:

– Zbogom, gospodine Mišel, i hvala vam na lekciji, koju ste mi dali iz tenisa. Rado bih vas još koji put videla. Ako navratite pored zamka, svratite. Vaše društvo biće nam uvek prijatno...

Ani je ustala i pošla da ga isprati. To je veoma obradovalo Miloša. Zaboravio je na svoje brige i lice mu se opet razvuklo u osmeh. Njena pažnja mu je godila.

Na kapiji ona mu je pružila ruku i on je zadržao u svojoj. Ona je nije izvukla.

– Hoću li vas sutra videti? – pitao je drhtavim glasom.

Ani se zamislila.

– Ako hoćete možete se sutra predveče prošetati pored obale Sene. Ako volite da veslate pravite mi društvo. Ja uživam svake večeri u ovoj ugodnoj vožnji po vodi.

Udaljavao se od zamka lak kao pero, skačući veselo po uzanoj stazi koja ga je vodila kući. Činilo mu se da ima krila. Poslednji sunčevi zraci milovali su mu nestašne pramenove kose, koji su lepršali na vetru. Iza brega nebo je bilo rumeno kao purpur, kao upaljeno, kao odblesak nekog ogromnog požara. I kao da toplina udaljene, nevidljive vatre obuzima njegove grudi, pali mu čula, uzburkava mu krv u žilama. Bio je kao opijen, veseo, razdragan, spreman da zagri ceo svet.

Iznenadio se kada je ugledao šarenu ogradu svoga doma. Stigao je brže nego što je očekivao. Otvorio je baštenska vrata i ušao u dvorište. Na ulazu u kuću stajala je Poleta s rukama podbočenim na kukovima, besna kao lavica. Streljala ga je pogledom. Njene namrgođene, srdite oči nisu obećavale ništa dobro.

Ugledavši je Miloš joj pritrčao u nekoliko krupnih koraka i pre nego što je ona mogla da izusti ma i jednu reč, uhvatio je oko struka i okrenuo je nekoliko puta oko sebe. Poleta je vrisnula, obuhvatila ga oko vrata i pokušavala da se otme, ali je razdragani Miloš vrteo oko sebe odmičući se sve više od kućnjeg praga. Najzad su oboje pali u travu. Miloš je kleknuo pored zbunjene Polete i oduševljeno je poljubio u obraz.

– Šta je tebi. mangupe? – nije mogla da se snađe od čuda sirota žena. Ti si ili poludeo ili si...

– Šta sam tetka Poleta?

– ... ili si zaljubljen!

Miloš se trgnuo. Pogledao je vedro u oči, stegao je za mišice i kliknuo:

– To je prava reč. Pa naravno da sam zaljubljen! Zaljubljen sam u najlepšu devojkicu na svetu!

Lupio ce po čelu:

– Naravno da sam zaljubljen, a ja klipan nisam se toga ni setio. Tetka Poleta, zaslužila si da te još jedanput poljubim!

Dobra žena branila se koliko je mogla i s mukom je ustala. Ljtnja joj je isčezla kao rukom odneta. Kako da se ljuti na ovo veliko, umiljato dete, koje uspeva tako čudesno da je razoruža, da je razveseli, da je svu osvoji. Zagrlila ga je i prepustila ga njegovoj radosti.

Jedino se nije radovao mali Pol. On je stajao u jednom uglu u trpezariji, pokunjen, drvenih očiju. On je platio račun za sve. Kada se vratila Poleta se toliko naljutila što nema bolesnika, da je Pol izvukao duplu porciju. Tešio se jedino da ni Miloš neće bolje proći, kad se vrati. Zato je razrogačio oči od čuda, kada ih je ugledao zagrljene kako ulaze na vrata, veseli i nasmejani, pevajući u glas neku bučnu, seosku pesmu.

GLAVA JEDANAESTA

U carstvu snova

Miloš je sedeo na klupi u svlačionici. Povio se sasvim napred, raširio noge i podbočio čelo rukama. Bio je ogrnut plavim ogrtačem, koji se vukao po zemlji. Kosa mu je zamršena, izlepljena od znoja.

Glava ga je bolela. Učinilo mu se kao da se budi iz dubokog, teškog sna.

Pogled mu postao bistriji i on je sada jasno video dasku od poda između svojih raširenih nogu. Video je kraj od ogrtača kako se valja u prašini. Ali čelo ga je još uvek bolelo. Imao je utisak kao da ga je neko udario gvozdenim čekićem po temenu, pa se sada povratio iz duboke nesvestice. Nesvesno je rukom pipnuo gornji deo glave. Prevukao je prstima po čelu i zagledao se u ovoju ruku. Nigde nije bilo tragova krvi.

Odjedanput jasno je video sve šta se malopre dogodilo. Kao da je tamna zavesa sklonjena s njegovih očiju. Svega se lepo sećao. Stajao je u uglu ringa i spremao se da levim direktom zaustavi protivnika, koji ga je doveo u vrlo ozbiljnu situaciju. Na domaku njegove ruke Možije ga je vrebao desnim okom. Levo mu je bilo sasvim zatvoreno, krvavo. Izgledao je strašno. Parče obrve visilo mu je nad levim okom, zgrudvano sa usirenom krvlju. Hoc mu je bio crven, a dve široke masnice razlivala su mu ce po licu, zgrčenom od bolova, pacečenom, punom ožiljaka. Dva puta je već leteo na pod i uspevao je da se podigne u poslednjem trenutku, iscrpen, skoro uspavan, potpuno zanesen. Ali Miloš nikako nije uspevao da mu zada odlučan udarac. Protivnik je stalno izbegavao njegove aperkate i krošee plasirane desnom rukom. Upadao je u klinč i viseo je na njemu, mrmrlajući stalno nešto kroz naduvane usne. Bio je žilav kao mačka, uspevao je da se povrati i da bude, šta više, opasan.

I sada ga je vrebao desnim okom, širom otvorenim, punim mržnje. Da je mogao da ga smoždi pogledom, učinio bi to bez razmišljanja. Prilazio mu je skupljenim rukama, spreman da primi udarac, ali isto tako i da uzvрати milo za drago. Miloš je znao da ne sme da pogreši, da mora levim direktom da ga protrese i zbuni da bi pobegao iz opasnog ugla i dokopao se sredine ringa.

Ispružio je levu ruku strelovitom brzinom. Ali ipak dockan, jer je Možije naslutio napad i munjevito ce sagnuo. Mišel je osetio kako mu je zgrčena pesnica proletela više protivnikove glave i povukla ga napred, jer nije pogodila cilj. Instinktivno je privukao desnicu licu da zaštiti bradu, ali je već osetio kratak bol između vilica. Kao da ga je neko pecnuo vrhom od dugačke igle u bradu. Ruke su mu nemoćno poletele dole viseći, kolena su mu pokleknula, skljkao se kao udaren gromom.

Osetio je kako ga neko hvata za ramena i podiže sa poda. Video je dva mala anđelčeta s divnim, šarenim krilima i kosom plavom kao dozrelo klasje. Držali su ga čvrsto svojim malim ručicama i nosili ga uzdižući se uvis ravnomernim pokretima svojih blistavih krila. Zemlja je bivala sve manja i manja. Sada je već ličila na dobro naduvanu futbalsku loptu. Uleteli su u oblak, a zatim se plavetnilo neba opet ukazalo više njih. Leteli su sve brže, probijajući se kroz bele oblake, rasute na sve strane kao zaobljeni, snegom pokriveni bregovi.

Iz daljine dopirala je tiha muzika, daleka, melodična. Svakog trenutka topovi su postajali jači, šumniji, melodija jasnija, da bi se pretvorila u snažnu grmljavinu najrazličitijih tonova, skala, u čitav splet zvukova, čistih i prodornih. Sklopio je oči od zadovoljstva i sav se predao uživanju, zanesen ovom čudnom muzikom nevidljivog orkestra.

Kada je otvorio oči zasula ga je silna svetlost. Žmirkao je i pokušavao da nazre blistavi tron, sjajan, preleven purpustom i raznobojnom svetlošću. U tom spletu sjajnih zrakova ugledao je nju, devojkicu svojih snova, kako mu pruža ruku, tanku, belu, s ispruženim prstima koji su ga pozivali. Bila je opkoljena anđelima. Oni su svirali u dugačke trube, ili udarali u harfu. Bilo ih je puno i leteli su unaokolo, mašući veselo svojim nežnim, šarenim krilima.

Ispružio je ruke s namerom da se uzdigne na sjajan tron, ali je u tom trenutku svetlost utrnula, nastao je mrak, potpun, gust kao testo. Poslednji zvuci čarobne melodije gubili su se u daljini. Mesto njih čuo se jask zvona, potmulo bubnjanje doboša i piska sirena. Iskrsnula bi koja iskra, svetlucava, u obliku zvezda, da bi utrnula u sledećem momentu.

(Nastaviće se)